

Το άκρως απόρρητο σχέδιο για Grexit και δραχμή

E

[#Grexit](#) 14/06/2019 14:22 [ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ](#)

Το άκρως απόρρητο σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη και τη μετάβαση σε εθνικό νόμισμα, που περιελάμβανε ακόμη και αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας, έρχεται στο φως της δημοσιότητας.

Όπως αποκαλύπτουν σε νέο βιβλίο τους («Η τελευταία μπλόφα», Εκδόσεις Παπαδόπουλος) οι δημοσιογράφοι Βικτωρία Δενδρινού (Bloomberg) και Ελένη Βαρβιτσιώτη (Καθημερινή), το άκρως απόρρητο σχέδιο για το Grexit και τη μετάβαση στη δραχμή είχε εκπονηθεί ήδη από το 2012, όταν η Ελλάδα είχε βρεθεί στο χείλος της χρεοκοπίας, και είχε την κωδική ονομασία «Εισδοχή της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση», καθώς ακόμη και η υπόνοια ότι είχε εκπονηθεί τέτοιο σχέδιο θα βύθιζε την Ελλάδα ακόμη βαθύτερα σε κρίση και θα κλόνηζε την εμπιστοσύνη στο ευρώ.

Στις αρχές Ιουνίου 2015, λίγο πριν τη δραματική κλιμάκωση της σύγκρουσης της τότε κυβέρνησης Τσίπρα με την ευρωζώνη, που οδήγησε στο δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου, το απόρρητο σχέδιο επικαιροποιήθηκε από μικρή ομάδα δέκα νομικών και οικονομολόγων των Βρυξελλών και, αυτή την φορά, πήρε την κωδική ονομασία

«Ανάλυση Έκτακτης Ανάγκης και σχέδιο Πτώχευσης για την Αλβανία», καθώς η Κροατία είχε ήδη ενταχθεί στην Ε.Ε.

Το σχέδιο 157 σελίδων περιγράφει αναλυτικά πώς θα έβγαινε η Ελλάδα από την ευρωζώνη και ποιες ενέργειες θα γίνονταν για να μετριασθεί η σοβαρή κρίση που θα ξεσπούσε στη χώρα και στην ευρωζώνη. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg, όπου προδημοσιεύονται αποσπάσματα από το βιβλίο των δύο ανταποκριτριών στις Βρυξέλλες, στο κεφάλαιο «Διαχείριση της Εξόδου» καταγραφόταν αναλυτικά η έκθεση των κρατών μελών στην Ελλάδα, με την Γερμανία να έχει τη μεγαλύτερη σε απόλυτο ποσό (92,8 δισ. ευρώ) και τη Σλοβενία τη μεγαλύτερη ως ποσοστό του ΑΕΠ (6,7%).

Καθοριστική σημασία για τη διαδικασία εξόδου από το ευρώ θα είχε η μεγάλη εξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από την έκτακτη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος, το γνωστό μηχανισμό ELM, καθώς αυτή δινόταν με ενέχυρο ομόλογα εγγυημένα από το Δημόσιο, τα οποία δεν θα μπορούσε να συνεχίσει να αποδέχεται η ΕΚΤ, εάν η Ελλάδα περνούσε σε καθεστώς χρεοκοπίας. Αυτό θα σήμαινε ότι οι τράπεζες θα έχαναν τη ρευστότητά τους και θα κατέρρεαν, ενώ λόγω της ένταξής τους στην ευρωζώνη δεν θα είχαν εναλλακτικές επιλογές για να αντλήσουν ρευστότητα.

Έτσι, θα παρουσιαζόταν η αναπόφευκτη ανάγκη μετάβασης σε εθνικό νόμισμα, αφού η Τράπεζα της Ελλάδος θα μπορούσε να προσφέρει ρευστότητα μόνο σε εθνικό νόμισμα και όχι σε ευρώ.

Σε πρώτη φάση δεν θα χρειαζόταν να τυπωθεί νέο νόμισμα, αλλά θα γινόταν μέσα σε λίγες ώρες η μετάπτωση των ηλεκτρονικών συστημάτων της Τράπεζας της Ελλάδος στη νέα δραχμή, ώστε να μετατραπούν οι καταθέσεις από ευρώ στο νέο νόμισμα. Όλες οι συμβάσεις θα περνούσαν στη δραχμή, όπως και οι πληρωμές των δημοσίων υπαλλήλων και συνταξιούχων, αλλά και οι πληρωμές των φόρων.

Η νέα δραχμή θα έμπαινε αμέσως σε ένα κύκλο υποτίμησης, καθώς οι ελληνικές αρχές θα υιοθετούσαν νέα νομοθεσία για την επιβολή του νέου νομίσματος στις συναλλαγές και θα υποχρέωναν τους πολίτες να ανταλλάξουν τα ευρώ τους με δραχμές. Το νέο νόμισμα δεν θα είχε την παραμικρή αξιοπιστία, όπως δηλώνει στις δύο δημοσιογράφους κοινοτικός αξιωματούχος. «Κανείς δεν θα ήθελε να κρατήσει το νόμισμα αυτό, έτσι θα έμπαινε πολύ γρήγορα σε σπирάλ υποτίμησης», αναφέρει ο ίδιος.

Η υποτίμηση θα εκτόξευε στα ύψη την αξία του χρέους σε δραχμές, καθώς η Ελλάδα θα εξακολουθούσε να χρωστάει ευρώ. Μια υποτίμηση του νομίσματος κατά 50% θα αύξανε το χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, από 180% σε 360%, κάτι που θα σήμαινε ότι θα χρειαζόταν νέα αναδιάρθρωση του χρέους.

Το παράδοξο ήταν ότι, ενώ το Grexit θα γινόταν για να μη χρειασθεί νέα διάσωση της Ελλάδας, τελικά θα κατέληγε στην ανάγκη να δοθεί ένα ακόμη ευρωπαϊκό δάνειο. «Αυτή είναι η ειρωνία της όλης υπόθεσης», δηλώνει κοινοτικός αξιωματούχος. «Όπου και αν κοίταζες, θα ήταν ανάγκη να υπάρξει μια νέα διάσωση. Ίσως όχι αμέσως, αφού η κυβέρνηση θα έλεγε «όχι», αλλά πάντως πολύ γρήγορα η πραγματικότητα θα τους ανάγκαζε να τη ζητήσουν. Θα ήταν ο μόνος τρόπος να σταθεροποιήσουν το νόμισμα και να ελέγξουν τον πληθωρισμό».

Μετά την ηλεκτρονική μετάβαση στο νέο νόμισμα, θα έπρεπε να αρχίσει η πιο δύσκολη διαδικασία της φυσικής μετάβασης, δηλαδή της κυκλοφορίας νέων χαρτονομισμάτων και κερμάτων. Τις πρώτες δύο εβδομάδες, δεν θα υπήρχαν μετρητά και αυτό θα σήμαινε πλήρη κατάρρευση της οικονομικής δραστηριότητας. Η κυκλοφορία νέων χαρτονομισμάτων υπολογιζόταν ότι θα έπαιρνε περίπου οκτώ μήνες.

Στο αρχικό στάδιο, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν υφιστάμενα ευρώ, στα οποία θα άνοιγαν τρύπες (!) για να γίνουν «νέα ευρώ», μέχρι να τυπωθούν οι δραχμές. Εναλλακτικά, θα μπορούσαν να μπουν στάμπες στα ελληνικά ευρώ για να ξεχωρίζουν από τα «κανονικά». Αυτό, βέβαια, θα είχε αρνητικές συνέπειες και για την αξιοπιστία του ίδιου του ευρώ.

Μεγάλο πρόβλημα στη μετάβαση θα δημιουργούσε το γεγονός ότι στην Ελλάδα κυκλοφορούσαν μεγάλες ποσότητες μετρητών, καθώς οι Έλληνες απέσυραν μεγάλα ποσά καταθέσεων από τις τράπεζες, με την εκτιμώμενη νομισματική κυκλοφορία να φθάνει τα 50 δισ. ευρώ, πέντε φορές μεγαλύτερη (ως ποσοστό του ΑΕΠ) από το μέσο όρο της ευρωζώνης. Αυτό θα σήμαινε ότι θα καθυστερούσε να καθιερωθεί το νέο νόμισμα στις συναλλαγές, επειδή οι πολίτες δεν θα ήθελαν να ανταλλάξουν τα ευρώ τους με δραχμές.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανησυχούσε για το ενδεχόμενο να αποφασίσει μονομερώς η ελληνική κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει τα αποθέματα χαρτιού και μελανιού του Νομισματοκοπείου για να τυπώσει νέα ευρώ. Ο πολιτικός αντίκτυπος τέτοιας κίνησης, θα ήταν τεράστιος, αφού θα επρόκειτο για πλαστογραφία που εμπίπτει στην ποινική νομοθεσία. Ακόμη και αν αυτό το σενάριο είχε θεωρηθεί απίθανο, οι κεντρικοί τραπεζίτες είχαν εκπονήσει σχέδιο για να διασφαλίσουν ότι δεν θα τυπώνονταν άλλα ευρώ στην Ελλάδα, το οποίο περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, ακόμη και την αποστολή οδηγιών στους προμηθευτές ειδικού χαρτιού και μελανιού να σταματήσουν να εφοδιάζουν την Ελλάδα.

Ξεχωριστή ομάδα της Κομισιόν ετοίμασε σχέδιο για την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας στην Ελλάδα, καθώς εκτιμήθηκε ότι η κρίση που θα ξεσπούσε θα έσπρωχνε βίαια στην ένδεια το 20% του πληθυσμού, σε μια πρωτοφανή από τον Πόλεμο ανθρωπιστική κρίση. Η Επιτροπή σχεδίαζε να δημιουργήσει ένα δίκτυ προστασίας για τους ασθενέστερους, με αποστολές τροφίμων, φαρμάκων, ακόμη και ρούχων. Εξετάστηκε και το θέμα των ελλείψεων στα καύσιμα και βρέθηκε σχέδιο για την τροφοδοσία της αγοράς, αλλά αρχικά δεν βρισκόταν τρόπος για να διασφαλισθεί ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να πληρώσει. Τελικά, ο τρόπος που βρέθηκε ήταν ότι θα δεσμεύονταν διαθέσιμα κεφάλαια από τα κοινοτικά προγράμματα στα οποία μετείχε η Ελλάδα.

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2WLZYIL>